Lietas Nr. C35072010
Lietas arhīva Nr. CA-0234-13/29

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2013.gada 17.decembrī

Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģija

šādā sastāvā: tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Celmiņa,

tiesneses L.Blūmiņa un Dz.Zvaigznekalna-Žagare

ar sekretāri L.Miezīti, tulci S.Pronckuti, A.Blanari,

piedaloties prasītājai /pers. G/ un viņas pilnvarotajam pārstāvim /pers. H/, atbildētājai un atbildētājas /pers. I/ pilnvarotai pārstāvei /pers. J/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja /pers. G/ (/pers. G/) apelācijas sūdzību par Siguldas tiesas 2011.gada 5.maija spriedumu civillietā /pers. G/ prasībā pret /pers. J/ un /pers. I/ par izdevumu atlīdzināšanu.

Aprakstošā daļa

[1] 2010.gada 20.aprīlī /pers. G/ (turpmāk prasītāja) iesniedza Siguldas tiesā **prasību** pret /pers. J/ un /pers. I/(turpmāk atbildētājas), kurā lūgts piedzīt no /pers. J/ par labu /pers. G/ izdevumus par mantojuma uzturēšanu Ls 257,82, piedzīt no /pers. I/ par labu /pers. G/ izdevumus par mantojuma uzturēšanu Ls 2350,17, piedzīt solidāri no /pers. J/ un /pers. I/ izdevumus par /pers. L/ bērēm Ls 556,64 un visus tiesāšanās izdevumus.

[1.1] 2011.gada 26.janvārī prasītāja iesniedza tiesā **prasības papildinājumus** (1.sējuma 65.lapa), lūdzot piedzīt no /pers. J/ par labu /pers. G/ izdevumus par mantojuma uzturēšanu Ls 294,14, piedzīt no /pers. I/ par labu /pers. G/ izdevumus par mantojuma uzturēšanu Ls 2702,25, piedzīt solidāri no /pers. J/ un /pers. I/ izdevumus par /pers. L/ bērēm Ls 556,64 un visus tiesāšanās izdevumus.

[2] Ar Siguldas tiesas 2011.gada 5.maija **spriedumu** (1.sējuma 188.-190.lapa) noraidīta /pers. G/ prasība pret /pers. J/ un /pers. I/ par izdevumu atlīdzināšanu.

Piedzīti no /pers. G/ par labu valstij ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 10,85 apmērā.

[3] Pirmās instances tiesas spriedumā norādīts, ka lietā nav strīda par to, ka puses ir apstiprinātas mantojuma tiesībās uz 2001.gada 26.jūlijā mirušā /pers. L/ atstāto mantojumu katra uz 1/3 domājamo daļu no mantojuma, kas sastāv no:

½ dārza mājas jaunbūves Rīgas rajonā, Baložu pilsētā, Ķiršu ielā 3;

½ garāžas boksa E-24 garāžu celtniecības kooperatīvā ,,/nosaukums/" /adrese/;

½ automašīnas ZAZ/reģ.Nr./ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/;

½ automašīnas MAZDA/numurs/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/,

automašīnas Mercedes-Benz ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/;

kravas automašīnas MAZ/numurs/ ar valsts reģistrācijas numuru /reģistrācijas numurs/ /piekabes/.

Bez tam mantojumā ietilpst arī dzīvoklis /adrese/, kuru ar testamentu /pers. L/ novēlējis atbildētājai /pers. I/. Taču ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2005.gada 2.maija spriedumu atzīts, ka 2001.gada 26.jūlijā mirušā /pers. L/ taisītais testaments, ar kuru viņš dzīvokli /adrese/ novēlējis savai meitai /pers. I/, ir stājies likumīgā spēkā attiecībā uz 5/12 domājamām daļām, 7/12 daļas no šī dzīvokļa pieder prasītājai, kā neatraidāmai mantiniecei un laulātai, kā laulāto kopmanta, kas apstiprinās ar Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas 2004.gada 15.jūnija spriedumu.

Tiesa ir konstatējusi, ka mantojums uz lietas izskatīšanas dienu nav sadalīts.

Pirmās instances tiesa atzina, ka nav gūti pierādījumi tam, ka atbildētājām pēc mantojuma atklāšanās un apstiprināšanās mantojuma tiesībās būtu bijusi iespēja lietot saņemto mantojumu un no tā gūt kādu labumu.

Lietā nav strīda par to, ka dzīvokli lieto tikai prasītāja, automašīnas atrodas pie prasītājas, garāžas boksa un dārza mājas jaunbūves

atslēgas atrodas pie prasītājas. To, ka prasītāja nav laidusi atbildētājas dzīvoklī, kā arī liegusi lietot pārējo atstāto mantojumu, tiesas sēdē apstiprināja arī lieciniece /pers. M/. Tiesa atzina, ka liecinieces liecība apstiprinās ar atbildētāju iesniegto 2002.gada 1.marta pieteikumu par mantojuma apsardzību, no kura redzams, ka prasītāja atteikusies atbildētājas ielaist dzīvoklī un sniegt jebkura rakstura informāciju par mantojumu, kā arī pašas prasītājas reālajām darbībām ilgstoši nevienojoties ar atbildētājām par mantojuma sadali.

Spriedumā norādīts, ka prasītājas apgalvojums, ka tieši atbildētāju rīcības rezultātā mantojums tik ilgstoši nav ticis sadalīts, nav guvis apstiprinājumu.

Prasītāja tiesai iesniegusi 2004.gada 15.septembrī un 2006.gada 10.martā atbildētājām adresētus paziņojumus par mantojuma lietošanas kārtības noteikšanu, norādot, ka šos paziņojumus nosūtījusi atbildētājām. Atbildētājas kategoriski noliedz šo paziņojumu saņemšanu. Prasītāja nav pievienojusi pierādījumus tam, ka tie atbildētājām būtu nosūtīti.

Pirmās instances tiesa atzina, ka minētie pierādījumi nav vērtējami kā pierādījums prasītājas apgalvojumam, ka mantojums nav ticis sadalīts tikai atbildētāju vainas dēļ.

Lai gan tikai ar 2005.gada 16.septembra Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas spriedumu puses tika apstiprinātas mantošanas tiesībās, piedāvājums par mantojuma lietošanas kārtību un uzturēšanas maksas apmaksas kārtību sastādīts jau 2004.gada 15.septembrī, kas tiesai rada šaubas par tā sastādīšanu norādītajā datumā. Nevienā no šiem piedāvājumiem prasītāja nav pievienojusi arī savu sadales variantu.

Kā redzams no lietas materiāliem, tad ar prasību tiesā par mantojuma sadali 2009.gada 1.aprīlī griezusies tieši atbildētāja /pers. J/, nevis prasītāja. Prasībā /pers.J/ arī norādījusi, ka visa manta, izņemot kravas automašīnu /piekabi/, koka stirnas ar mazuļiem figūru, atrodas pie /pers. G/, ar kuru nevar vienoties par mantojuma sadali.

Tikai pēc prasības iesniegšanas par mantojuma sadali, prasītāja 2010.gada 20.aprīlī vērsusies tiesā ar prasību pret atbildētājām par izdevumiem, kas viņas skatījumā viņai radušies saistībā ar mantojuma uzturēšanu un bēru izdevumiem. Lai gan prasītājai bija visas iespējas pašai ar prasību par mantojuma sadali griezties tiesā, ja tā uzturēšana viņai nesa zaudējumus.

Pirms tam prasītāja tikai 2008.gada 2.septembra iesniegumā atbildētājām norādījusi uz izdevumiem mantojuma uzturēšanai un bērēm, kur no atbildētājām pieprasījusi izdevumus par pieminekļa uzstādīšanu.

To, ka tieši atbildētājas ir piedāvājušas prasītājai konkrēta satura mierizlīgumu, kam prasītāja nav piekritusi, apstiprina arī prasībai pievienotais izraksts no 2009.gada 3.marta E-MAIL (1.sējuma 90.lapa). Pēc atbildes saņemšanas atbildētāja /pers. J/ griezusies tiesā ar prasību par mantojuma sadali, kam vēlāk ar prasību pievienojusies arī /pers. I/. Savos paskaidrojumos uz /pers. I/ prasību par mantojuma sadali un kopīpašuma izbeigšanu, /pers. G/ norādījusi, ka viņa neatzīst /pers. I/ par dzīvokļa /adrese/ kopīpašnieci.

Tas, ka prasītāja visu laiku ir iebildusi pret mantojuma sadali, apstiprinās arī ar viņas pašas iesniegtajiem paskaidrojumiem uz /pers. J/ celto prasību, kurā norādīts, ka viņa nevēlas izbeigt kopīpašuma attiecības, jo viņai nav līdzekļu, lai īpašumu izpirktu. Savukārt 2010.gada 6.decembra Rīgas pilsētas Kurzemes rajona tiesas sēdē prasītājas pārstāvis ir norādījis, ka /pers. G/ nevēlas paturēt garāžas boksu un nekustamo īpašumu d/s, bet to piekrīt pārdot tikai par tirgus vērtību.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka pie apstākļiem, kad mantojums visu laiku atradies pie prasītājas un viņas rīcības rezultātā tika liegta iespēja to lietot un saņemt no tā augļus arī atbildētājām, prasītājai nav pamata prasīt no atbildētājām mantojuma uzturēšanas izdevumus.

Spriedumā norādīts, ka prasība daļā par viņas izdevumiem mantojuma uzturēšanai ir pamatota ar Dzīvokļu kooperatīvās sabiedrības „Anniņmuiža 32" aprēķinu par komunāliem pakalpojumiem un apsaimniekošanas izdevumiem, taču nav iesniegti pierādījumi, kas apliecinātu, ka aprēķinā norādītās summas prasītāja būtu arī samaksājusi.

No garāžu kooperatīvās sabiedrības „/Nosaukums 1/" izziņas redzams, ka /pers. G/ ir šīs kooperatīvās sabiedrības biedre un samaksājusi biedra naudu par garāžas vietas īri. Taču lietā netika iesniegti pierādījumi tam, ka šī garāža tiek īrēta tādēļ, ka tajā glabājas atstātais mantojums.

Prasot no atbildētājām izdevumus par akumulatora iegādi automašīnai MAZDA, prasītāja nav iesniegusi nekādus pierādījumus par tā nepieciešamību.

Spriedumā atzīts, ka prasības par mantojuma uzturēšanas izdevumu piedziņu apmierināšanai nav pamata.

Izvērtējot prasību daļā par bēru izdevumu piedziņu, pirmās instances tiesa ir norādījusi, ka netika iegūti pierādījumi tam, ka prasītājas izdotie bēru izdevumi sastāda Ls 834,96, jo kā pierādījums pievienotas vairākas kvīšu kopijas, no kurām nav saprotams kādi bēru pakalpojumi sniegti (1.sējuma 30.lapa - kvīts Nr.91764 par Ls 160), savukārt SIA „Sveces" savā 2011.gada 7.marta izziņā norādījusi, ka firma apmaksājusi *visus apbedīšanas pakalpojumus un piederumus*, tai skaitā arī koka zārku un kopējā summa sastāda Ls 481, kas tiesai liek apšaubīt šo iesniegto pierādījumu patiesumu.

Pirmās instances tiesas sēdē konstatēts, ka arī atbildētājas ir piedalījušās tēva bēru organizēšanā un arī viņām ir bijuši izdevumi, t.sk., izdevumi par zārku Ls 243, ko tiesas sēdē nenoliedza arī prasītāja pilnvarotā persona.

No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras izziņas Nr./numurs/, kas datēta ar 2011.gada 24.martu, redzams, ka prasītājai /pers. L/ apbedīšanai ir izmaksāts apbedīšanas pabalsts Ls 196,18. Savukārt konta izdruka no AS „Parex banka" apstiprina atbildētāju paskaidrojumus, ka /pers. G/ 2001.gada 26.jūlijā no /pers. L/ darba devēja saņēmusi Ls 60000, kurā ietilpst arī bēru izdevumi.

Tiesa atzina, ka saņemtā summa pilnībā sedz bēru izdevumus un prasīt tos vēl arī no pārējiem mantiniekiem nav nekāda pamata. Konkrētajos apstākļos tas ir pretrunā ar Civillikuma 1.pantu, kas noteic, ka tiesības izlietojamas un pienākumi pildāmi pēc labas ticības.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, pirmās instances tiesa atzinusi, ka no prasītājas par labu valstij piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi Ls 10,85.

[4] Par Siguldas tiesas 2011.gada 5.maija spriedumu **apelācijas sūdzību iesniedza prasītāja /pers. G/** (1.sējuma 194.-195.lapa), lūdzot tiesu atcelt pirmās instances tiesas spriedumu un prasību apmierināt.

Apelatore nepiekrīt pirmās instances secinājumiem daļā par to, ka viņa prasītāja nav laidusi atbildētājas dzīvoklī, kā arī liegusi lietot pārējo atstāto mantojumu. Uzskata, ka tiesai bija kritiski jāvērtē liecinieces /pers. M/ liecības, jo viņa ir atbildētāju māte.

Tas, ka atbildētājas saņēmušas izpildu rakstu, uz kura pamata tika aprakstīts atstātais mantojums - kustāmās mantas, nepierāda faktu, ka viņiem būtu liegta iespēja iegūt informāciju par mantojumu vai piekļūt tam, jo pieteikumu par mantojuma apsardzību var iesniegt jebkurš mantinieks. Savukārt saskaņā ar Civillikuma 658.panta noteikumiem, kas bija spēkā lēmuma pieņemšanas brīdī, ja mirušā mantinieki, kā likumiskie, tā arī testamentārie vai līgumiskie, ir zināmi un pie tam ir pilngadīgi un ir sasniedzami, tad tiesa nesper nekādus apsardzības soļus, ja vien šie mantinieki vai kāds no tiem paši to noteikti nelūdz.

Prasītāja tiesai iesniegusi 2004.gada 15.septembrī un 2006.gada 10.martā atbildētājām adresētus paziņojumus par mantojuma lietošanas kārtības noteikšanu, norādot, ka šos paziņojumus nosūtījusi atbildētājām. Atbildētājas kategoriski noliedz šo paziņojumu saņemšanu. Kopš minēto piedāvājumu nosūtīšanas brīža pagājuši vairāk kā seši gadi, līdz ar ko prasītājai nav iespējas iesniegt tiesā pierādījumus par minēto piedāvājumu nosūtīšanu atbildētājām, jo visdrīzāk pasta kvītis tika nozaudētas laika gaitā.

Apelatore norāda, ka centusies vienoties ar atbildētājām par mantojuma lietošanas kārtību, taču atbildētājas vilcinājušas šo procesu, jo prasītāja piedāvājusi viņiem segt mantojuma uzturēšanas izdevumus, kam atbildētāji nepiekrita un atteicās slēgt jebkādas vienošanās par mantojuma lietošanas kārtības noteikšanu vai mantojuma sadali.

Paskaidro, ka 2004.gada 15.septembrī sastādītais piedāvājums tika nosūtīts atbildētājām pirms sprieduma par apstiprināšanu mantojuma tiesībās pieņemšanas, jo nebija pamata uzskatīt, ka puses netiks apstiprinātas mantojuma tiesībās, kā arī kopš vīra nāves prasītāja uzturēja atstāto mantojumu, kas tika nodots viņas glābšanā, ko apstiprina 2002.gada 16.augusta akts par izpildu darbībām mantojamās mantas aizzīmogošanā un akts par mantojamās mantas aprakstīšanu, kā arī citi lietā esošie dokumenti.

Norāda, ka /pers. J/ 2009.gada 1.aprīlī, vēršoties tiesā ar prasību par mantojuma sadali, pati ir atzinusi, ka viņai jānes visas nastas, kuras gulstas uz mantojuma mantu, tās daļas apjomā, kādā viņa ir mantojusi, bet prasītāja nevar šo mantu ne lietot, ne gūt no tās augļus vai cita veida labumus.

Prasītāja centusies paātrināt mantojuma rezultātā iegūtā kopīpašuma reālo sadali. Viņa ir privatizējusi 2/3 domājamas daļas no zemes gabala, pēc adreses /adrese/., uz kura atrodas dārza māja, kuru mantoja puses, ar mērķi atvieglot un paātrināt minētās dārza mājas pārdošanu, lai sadalītu peļņu no tās pārdošanas starp mantiniekiem samērā ar viņa daļām. Diemžēl vienošanās par mantojuma reālo sadali, tā arī netika panākta, kaut gan atbildētāja /pers. J/ ir atzinusi, ka faktiski viņa neiebilst noslēgt vienošanos par mantojuma sadali.

Norāda, ka pēc viņas lūguma SIA „Jurveda" 2008.gada 2.septembrī abām mantiniecēm nosūtīja piedāvājumu par mantojuma sadali, atbildētājas ir vilcinājušās, bet atbildētāja /pers. J/ 2009.gada 29.martā ir iesniegusi tiesā prasības pieteikumu par mantojuma sadali un kopīpašuma izbeigšanu.

Paskaidro, ka /pers. I/ nav nekādu tiesību lūgt pārdot izsolē nekustamo īpašumu /adrese/, jo minētais nekustamais īpašums (tā domājamās daļas) zemesgrāmatā ir ierakstīts tikai uz /pers. G/ vārda un atzīmes par to, ka šis nekustamais īpašums ir kopīpašuma statusā nav. Līdz ar to, /pers. I/ nav uzskatāma par kopīpašnieku šim nekustamam īpašumam Civillikuma izpratnē, līdz ar ko viņai nav arī prasījuma tiesības nododot šo īpašumu izsole.

Fakts, ka atbildētāja /pers. I/ līdz šim brīdim nav ierakstījusi savas īpašuma tiesības uz minēto dzīvokli zemesgrāmatā pierāda to, ka viņa cenšas izvairīties no maksājumiem par dzīvokļa uzturēšanu, kurus viņai ir jāveic, jo viņa ir pieņēmusi mantojumu.

Lietas materiālos nav neviena pierādījuma tam, ka prasītāja būtu liegusi atbildētājām lietot atstāto mantojumu, izņemot atbildētāju apgalvojumus un viņu mātes /pers. M/ liecības.

Ievērojot pirmās instances spriedumā norādīto, prasītāja pievieno apelācijas sūdzībai maksājuma kvītis, kas pierāda aprēķinā norādītās summas samaksu un norāda, ka starp pusēm nav strīda par to, ka garāžā, kas atrodas garāžu kooperatīvajā sabiedrībā „/Nosaukums 1/", glabājas atstātais mantojums - Mersedes-Benz ar v.r. nr.DC/numurs/, jo šo faktu pirmās instances tiesas sēdē ir apstiprinājusi arī pati atbildētāja /pers. J/.

Attiecībā par akumulatora iegādi automašīnai MAZDA, prasītāja norāda, ka viņa uzskata, ka vienīgais pierādījums tam, ka akumulatora iegāde bija nepieciešama, ir ekspertīzes veikšana, taču tā nav lietderīga. Ņemot vērā to, ka automašīna netiek lietota, lai tās dzinējs būtu apmierinošā stāvoklī un nesabojātos ilglaicīgas stāvēšanas dēļ, automašīnu nepieciešams regulāri iedarbināt, tādēļ nepieciešams akumulators. Prasītāja uzskata, ka viņai nav nepieciešams pierādīt faktu, ka akumulatora nomaiņa automašīnā ir nepieciešama reizi 10 gados. Iegādājoties akumulatoru, prasītāja rūpējusies par mantojuma saglabāšanu.

Apelatore nepiekrīt pirmās instances tiesas secinājumiem par bēru izdevumiem. Paskaidro, ka SIA „Sveces" 2011.gada 7.marta izziņā minētā summa ir tikai daļa no izdevumiem, kurus sedza prasītāja no saviem līdzekļiem. Prasītāja nepiekrīt, ka spriedumā norādītā apdrošināšana, kuru prasītāja saņēmusi no /pers. L/ darba dēvēja, ietilpst pie bēru izdevumiem.

[5] **Tiesas sēdē** prasītājas pilnvarotais pārstāvis apelācijas sūdzību un prasību uzturēja uz apelācijas sūdzībā un prasības pieteikumā norādītiem apstākļiem un pamata. Lūdza apmierināt prasību.

Tiesas sēdē atbildētāja un atbildētājas /pers. I/ pilnvarotā pārstāve /pers. J/ prasību un apelācijas sūdzību neatzina. Lūdza prasību

noraidīt.

Motīvu daļa

[6] Civillietu tiesu kolēģija, uzklausījusi lietas dalībniekus, pārbaudījusi un novērtējusi lietas materiālus, atzīst, ka prasība ir noraidāma, bet apelācijas sūdzība iesniegta nepamatoti.

[7] Saskaņā ar Civilprocesa likuma 426.panta pirmo daļu, apelācijas instances tiesa izskata lietu pēc būtības sakarā ar apelācijas sūdzību tādā apjomā, kā lūgts šajā sūdzībā.

Apelatore ir pārsūdzējusi tiesas spriedumu pilnībā, līdz ar to apelācijas instances tiesā lieta tiek izskatīta pēc būtības, ievērojot prasības un apelācijas sūdzības robežas.

[8] Civilprocesa likuma 430.panta trešā daļa noteic, ka apelācijas instances tiesa nepārbauda pirmās instances tiesas konstatētos faktus, ja tie nav apstrīdēti apelācijas sūdzībā.

Apelācijas sūdzībā nav apstrīdēti fakti par pušu apstiprināšanos mantojuma tiesībās uz 2001.gada 26.jūlijā mirušā /pers. L/ atstāto mantojumu, kā arī nav strīda par mantojuma masas sastāvu. Tāpat nav apstrīdēts, ka uz prasības celšanas dienu mantinieces nebija vienojušās par mantojuma sadali.

[9] Civillietu tiesas kolēģija atzīst Siguldas tiesas 2011.gada 5.maija spriedumā ietverto motivāciju par pareizu un pilnībā pietiekamu, un saskaņā ar Civilprocesa likuma 432.panta piekto daļu pievienojas zemākās instances tiesas sprieduma motivācijai.

[10] Tiesas kolēģija papildus norāda, ka, pārbaudot Tiesu informatīvo sistēmu, noskaidrots, ka 2013.gada 18.oktobrī stājās spēkā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2012.gada 28.maija spriedums civillietā /pers. J/ prasībā /pers. G/ un /pers. I/ par mantojuma sadali un kopīpašuma izbeigšanu. No minētā sprieduma redzams, ka mantojums ir sadalīts un ir izbeigts kopīpašums uz 2001.gada 26.jūlijā mirušā /pers. L/ atstāto mantojumu.

[11] Izvērtējot apelācijas sūdzības iebildumus, Civillietu tiesas kolēģija uzskata par nepamatotu apelatores argumentu, ka neatkarīgi no tā, vai atbildētājas ir varējušas izmantot savu mantojuma daļu, viņām jāatlīdzina visi izdevumi, kas prasītājai radušies laikā pēc mantojuma atstājēja nāves.

Prasība ir pamatota ar Civillikuma 716.pantu, kurā noteikts, ka kamēr līdzmantinieki valda mantojumu nedalīti, viņi saņem mantojuma augļus un pārējos ienākumus samērā ar katra daļu un tādā pašā samērā nes uz to gulstošās nastas, kā arī varbūtējos zaudējumus, ciktāl pēdējie nav cēlušies aiz viena līdzmantinieka vainas.

Lai pierādītu prasības pamatu, prasītājai ir jāpierāda, ka atbildētājas kā līdzmantinieces valda visu mantojumu nedalīti kopā ar prasītāju, tas ir, izmanto mantojuma masā ietilpstošās lietas (kustamo un nekustamo mantu), gūst no tā labumu, ienākumus un ka prasītājas samaksātie izdevumi ir attiecināmi uz mantojuma uzturēšanai nepieciešamajiem izdevumiem (gulstošās nastas).

[12] Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa uzliek par pienākumu pusēm pierādīt savu apgalvojumu un iebildumu pamatotību. Savukārt Civilprocesa likuma 96.panta piektā daļa noteic, ka pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

[12.1] Prasītāja ir iesniegusi 2004.gada 15.septembrī un 2006.gada 10.martā atbildētājām adresētus paziņojumus par mantojuma lietošanas kārtības noteikšanu, norādot, ka ir nosūtījusi šos paziņojumus atbildētājām (1.sējuma 126.-127.lapa). Atbildētājas nav piekritušas šim apgalvojumam, līdz ar to prasītājai ir jāpierāda paziņojumu nosūtīšanas fakts.

Tā kā nedz pirmās instances tiesā, nedz apelācijas instances tiesā šādi pierādījumi nav iesniegti, tad tiesas kolēģija paziņojumu nosūtīšanas faktu atzīst par nepierādītu. Ņemot vērā, ka prasībā paziņojumu nosūtīšanas fakts ir minēts kā viens no argumentiem, kas liecina, ka prasītāja ir piedāvājusi atbildētājam vienoties par mantojuma lietošanas kārtību, tiesas kolēģija apelatores iebildumu par to, ka paziņojumu nosūtīšanas pierādīšana nav iespējama, jo ir pagājis pārāk ilgs laiks, uzskata par nepamatotu.

[12.2] Kā pamatoti ir norādīts pirmās instances spriedumā, atbildētāju apgalvojumu, ka atbildētājas bija spiestas vērsties tiesā, lai nodrošinātu mantojuma apsardzību (1.sējuma 128., 196.-202.lapa), apstiprina atbildētāju norādīto, ka prasītāja nevēlējās vienoties par mantojuma pārvaldīšanu un ka mantojuma aprakstīšana notika piespiedu kārtā, pamatojoties uz Kurzemes rajona tiesas 16.04.2002. izsniegto izpildrakstu, nevis pēc pušu vienošanās.

[12.3] Apelatore nav apstrīdējusi pirmās instances secinājumu par to, ka dzīvokli lieto tikai prasītāja, automašīnas atrodas pie prasītājas, garāžas boksa un dārza mājas jaunbūves atslēgas atrodas pie prasītājas. Taču nepiekrīt, ka viņa būtu liegusi atbildētājām izmantot mantojumu.

[13] Tiesas kolēģijas ieskatā apelācijas sūdzībai pievienotie pierādījumi (1.sējuma 215.-243.lapa) par prasītājas veiktajiem maksājumiem Dzīvokļu kooperatīvajai sabiedrībai „Anniņmuiža 32", liecina, ka viņa kā dzīvokļa /adrese/ vienīgā valdītāja ir norēķinājusies par saņemtajiem komunālajiem un apsaimniekošanas pakalpojumiem.

Pie šādiem apstākļiem apelatorei nav pamata minētos izdevumus saistīt ar Civillikuma 716.pantā ietverto klauzulas „uz mantojumu gulstošās nastas" saturu, līdz ar to /pers. I/ nav pienākums atlīdzināt prasītājai šos izdevumus.

Apelatores apsvērumi par to, vai /pers. I/ ir tiesības pieprasīt dzīvokļa /adrese/ pārdošanu izsolē, tiek atstāti bez ievērības, jo nav attiecināmi uz izskatāmās prasības priekšmetu.

[14] No Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas 2012.gada 28.maija sprieduma redzams, ka dārza mājas jaunbūvi /adrese/nolemts pārdot izsolē un iegūto naudu pēc visu izdevumu atlīdzināšanas sadalīt starp mantiniecēm atbilstoši kopīpašnieku

domājamām daļām.

Tā kā lietas izskatīšanas gaitā nav gūts apstiprinājums par to, ka minēto īpašumu bez prasītājas būtu izmantojušas abas pārējās mantinieces, tad prasību šajā daļā nevar atzīt par pamatotu.

[15] No apelācijas sūdzības izriet, ka akumulatora nomaiņas fakts automašīnai MAZDA ir atzīstams par vispārzināmu, tādēļ prasītājai tas nav jāpierāda.

Tiesas kolēģija šādu secinājumu uzskata par nepamatotu un neatbilstošu Civillikuma 1838.pantam, kas noteic, ka par samaksas izdarīšanu, jāpierāda tam, kas to apgalvo. Tā kā lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka prasītāja ir apmaksājusi akumulatora maiņu automašīnai MAZDA, tad minētais apgalvojums ir atzīstams par nepierādītu.

Bez tam no lietā iesniegtās 15.08.2012. vienošanās (2.sējuma 22.lapa) redzams, ka automašīna MAZDA ir palikusi prasītājas īpašumā un ka viņa ir izmaksājusi kompensāciju abām kopīpašniecēm.

[16] Kā pamatoti norādīts pirmās instances spriedumā, no garāžu kooperatīvās sabiedrības „Bāka-4" izziņas (1.sējuma 22.-24.lapa) redzams, ka /pers. G/ ir šīs kooperatīvās sabiedrības biedre un samaksājusi biedra naudu par garāžas vietas īri.

Pretēji apelatores norādītajam, ka /pers. J/ ir atzinusi mantotās automašīnas Mersedes Benz atrodas garāžu kooperatīvās sabiedrības „/Nosaukums 1/", tiesas sēdē 2013.gada 4.decembrī atbildētāja paskaidroja, ka prasītāja automašīnu no viņām ir slēpusi, bet 2011.gada 29.augustā prasītāja ir parakstījusies, ka saņem no viņas Ls 60. Mutiski ir paskaidrojusi, ka prasītājai pret /pers. J/ pretenziju par automašīnu nav.

Tā kā prasītājas pārstāvis apelācijas instances tiesā turpināja uzturēt prasību par biedru naudas piedziņu, tiesas kolēģija atzīst, ka lietā nav iesniegti pierādījumi faktam, ka garāža tika īrēta mantojuma - automašīnas Mersedes Benz, glabāšanai, līdz ar to prasība šajā daļā noraidāma.

[17] Ņemot vērā, ka pirmās instances tiesa savā spriedumā ir detalizēti izanalizējusi prasītājas argumentus un pušu iesniegtos pierādījumus par bēru izdevumiem un jauni pierādījumi apelācijas instancē nav iesniegti, tad apelācijas instances tiesa tos savā spriedumā neatkārto.

[18] Civilprocesa likuma 41.panta pirmā daļa noteic, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji, šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram, bet atbildētājam - proporcionāli tai prasījumu daļai, kurā prasība noraidīta.

[18.1] Prasītāja, iesniedzot prasību, ir samaksājusi valsts nodevu Ls 151,81 un Ls 53,11, kopā Ls 204,92 (1.sējuma 3., 4.lapa), palielinot prasījumu papildus ir iemaksājusi Ls 58,26 par prasību (1.sējuma 72.lapa). Prasītāja par apelācijas sūdzību samaksājusi Ls 213,83 (1.sējuma 193.lapa).

[18.2] Tā kā prasība ir noraidīta, tad saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.pantu prasītājai netiek atlīdzināti viņas samaksātie tiesas izdevumi par prasības un apelācijas sūdzības iesniegšanu.

[19] No pirmās instances tiesas aprēķina (1.sējuma 184.lapa) redzams, ka Civilprocesa likuma 39.panta pirmās daļas 5.punktā paredzētie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi pirmajā instancē ir Ls 16,35. Savukārt no Tiesu informatīvās sistēmas pavēstu uzziņas redzams, ka ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par pavēstu nosūtīšanu apelācijas instancē ir Ls 7,63. Pavisam kopā Ls 23,98.

Tā kā prasītāja ir samaksājusi ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 5,50 (1.sējuma 5.lapa), tad valsts ienākumos no prasītājas ir piedzenama nesegtā izdevumu daļa Ls 18,48 (23,98-5,50) jeb EUR 26,29.

[20] Atbilstoši Civilprocesa likuma 204.[1] pantam, prasītājai nosakāms termiņš tiesas izdevumu samaksai valsts ienākumos.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 430., 432.-434.pantu, Civillietu tiesu kolēģija

nosprieda:

Noraidīt /pers. G/ prasībā pret /pers. J/ un /pers. I/ par izdevumu atlīdzināšanu.

Piedzīt no /pers. G/, /personas kods/, valsts ienākumos ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus Ls 18,48 (astoņpadsmit lati 48 santīmi) jeb EUR 26,29 (divdesmit seši eiro un 29 eirocenti), nosakot, ka dokuments, kas apliecina šī maksājuma izdarīšanu iesniedzams Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesu kolēģijas kancelejā sprieduma labprātīgai izpildei noteiktā termiņa laikā.

Ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu samaksa valstij veicama kontā:

Saņēmējs: Tiesu administrācija / Konta Nr.LV51TREL2190458019000

NMR 90001672316 / Saņēmēja banka: Valsts kase / Kods TRELLV22

Iemaksas mērķis: **21499** ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi civillietā Nr.C35072010.

Noteikt termiņu sprieduma daļā par naudas summu piedziņu labprātīgas izpildes termiņu 10 (desmit) dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamentā 30 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Rīgas apgabaltiesā. Pilns spriedums sastādīts 2014.gada 2.janvārī.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja I.Celmiņa

Tiesnese Dz.Zvaigznekalna-Žagare

Tiesnese L.Blūmiņa